

mende, men hvis det virkelig skulde kunne tænkes, at begge Rigsdagens Ting vedtager en Bestemmelse som denne: at Regeringen skal være bemyndiget til „efter Forhandling med de paagældende Erhverv at sikre Overholdelse af rimelige Priser for den saaledes indførselsbegrænsede Vare“, vilde det være Udtryk for en overfladisk, ja, jeg fristes til at bruge Udtrykket, sjusket Lovgivning, som vi dog kun sjælden har været Vidne til, og som det forekommer mig vilde være i høj Grad beskæmmende for Tinget. Thi hvad vil det sige, at Regeringen er bemyndiget til „efter Forhandling med de paagældende Erhverv“ o. s. v.? Er det Mening, at de paagældende Erhverv, hvis de siger nej, skal kunne blive fri? Selvfølgelig er det ikke Meningen; saa vilde det hele være fuldkommen betydningsløst. Der gives dem altsaa en Slags Forhandlingsret, men det maa dog være Mening, at Regeringen har Myndighed til at gribe ind paa den Maade, den vil. Men hvad er det saa for Indgreb, den har Bemyndigelse til? Ja, der kan i denne ene Sætning lægges en Bemyndigelse, som i dette Øjeblik slet ikke er til at overse. Hvis Rigsdagen vedtager denne Sætning, saa løst den er bygget, vil Regeringen i Virkeligheden kunne foretage et hvilket som helst Indgreb i Erhvervslivet og i økonomiske Spørgsmaal, som den overhovedet ønsker at foretage.

Det forekommer mig, at paa en Tid, hvor man i alle Lande rundt omkring os er paa Vej mod Frigørelse fra alle Krigsaarenes og Efterkrigsaarenes økonomiske Vildfarelser, er paa Vej til at ophæve alle kunstige Statsindgreb og at fjerne Skrankerne for den frie Samhandel mellem Landene, vilde det være højst ejendommeligt, om vi nu skulde styrte os paa Hovedet ud i en reaktionær Reguleringspolitik, uden at der foreligger nogen som helst ekstraordinær Begrundelse for en saadan. Vi vilde derved stille os i et ejendommeligt og farligt Modsetningsforhold til de fleste Lande og ganske særlig til de Lande, med hvilke vi staar i stærk Samhandel, og de Lande, som vi har en saa stor Eksport til.

Jeg skal i denne Forbindelse til Slutning nævne, at blandt alle de mange Farer, som Forslaget frembyder, er den ikke den mindste, at det aabner Udsigt til store handelspolitiske Vanskeligheder. Jeg undres paa, hvorledes den højtærede Udenrigsminister og den højtærede Landbrugsminister, min Efterfølger i Embedet, vil bære det Ansvar. Ja, det maa jo nu blive deres

Sag; men jeg tror, at de Vanskeligheder, der vil opstaa, hvis det overhovedet er Hensigten at benytte Forslaget, naar det bliver ophøjet til Lov — og det kan jo ikke nytte, at man kommer med et Forslag og saa siger, at det skal i øvrigt ikke benyttes i videre Udstrækning; det er selvfølgelig heller ikke Meningen. Men hvis man altsaa vil benytte Forslaget, er det min fulde og faste Overbevisning — og i den Tid, jeg har haft den Ære at beskæftige mig med Landbrugsministeriets Sager, har jeg indhøstet Erfaringer, som paa fuldgyldig Maade underbygger denne Overbevisning —, at i Virkeligheden vil ingen Regering kunne tage Ansvaret for en saadan Reguleringspolitik, som det her er Hensigten at etablere.

Hvis jeg vilde ønske noget rigtig slemt for den nuværende Regering, ønskede jeg, at den vilde faa dette Lovforslag vedtaget, for der er ikke nogen Tvivl om, at baade indadtil og udadtil vilde det medføre en saadan Misfornøjelse og saadanne Vanskeligheder, at Regeringen meget hurtigt vilde blive belært om, at den Vej slet ikke er en Vej, man kan gaa. Hvis jeg var onskabsfuld, vilde jeg ønske, at dette Forslag blev vedtaget — men jeg nærer ikke Følelser i den Retning overfor den nuværende Regering, og selv om jeg gjorde det, er Forholdet alligevel af en saa alvorlig Beskaffenhed, og det Eksperiment, man her vil indlade sig paa, for hele vor Samfundsøkonomi af en saa dybtgaaende Natur, at jeg mener, det vilde være uforvarsomt, selv om Regeringen havde Vove-mod til at betræde disse Veje, at følge en saadan Politik.

Jeg skal slutte med at sige, at af de Grunde, jeg her har anført, vil vi fra Venstres Side modsætte os dette Forslags Ophøjelse til Lov i den Form, hvori det foreligger. Vi finder ikke blot, at Forslaget er upaakrævet og som Valutaforanstaltning formaalsløst, men vi anser det for baade indadtil og udadtil at være i høj Grad skadeligt, og vi vil derfor ikke kunne give et Forslag i den Skikkelse, som Forslaget har her, vor Stemme. Vi er fra mit Partis Side villige til at forhandle om Foranstaltninger til yderligere Sikring af den stabiliserede Kroneværdi, vi har i Øjeblikket. Men efter Principper som dem, der ligger her i Forslaget, med en Forringelse af Rigsdagens Myndighed som den, der er angivet her, ønsker vi ikke at deltage i Forhandling om Foranstaltninger til Valutaens Forbedring.